

TRANSPARENCY INFO

Gestionarea
bunurilor
confiscate

În acest număr :

EDITORIAL

Gestionarea bunurilor confiscate - provocări & soluții p. 2

LEGISLAȚIE

Agenția Națională de Administrare
a Bunurilor Sechestrate - proiect de lege p. 3

BUNE PRACTICI

Propuneri de amendamente p. 4

EVENIMENTE

„Captează Corupția”
Concurs Internațional de Fotografie p. 8

Gestionarea bunurilor confiscate - provocări & soluții

Reutilizarea

Recuperarea prejudiciilor cauzate de activități ilegale constituie un element important al luptei împotriva crimei organizate. Pe de o parte, această măsură îi privează pe infractori de beneficiile obținute în mod ilegal. Pe de altă parte, statul recuperează daunele derivate din aceste activități prin valorificarea bunurilor confiscate. Totuși această procedură nu este lipsită de probleme. După cum indică Raportul MCV dar și Raportul Național pentru Procedura de Confiscare Extinsă din 2014, o vulnerabilitate este lipsa transparenței în valorificarea bunurilor confiscate.

Printre problemele cele mai acute, autoritățile semnalează dificultăți în valorificarea bunurilor confiscate, spre exemplu terenuri sau imobile, scoase la licitație în repetate rânduri, fără a găsi cumpărători, care deci rămân „blocate” fără ca statul sau cetățenii să poată beneficia de ele. În cazul anumitor state europene, re folosirea bunurilor confiscate în beneficul societății s-a dovedit a fi o soluție viabilă pentru această problemă. Cel mai cunoscut exemplu, citat adesea între modelele de bune practici în documentele de lucru ale instituțiilor Europene sau ale ONU, este cel al Italiei, care a decis în anii '90 să dea în folosința comunităților locale proprietăți confiscate de la mafie. (UNODC 2014)

Contextul specific al Italiei a fost acela care a determinat dezvoltarea acestei abordări. Un discurs prin care mafia italiană caută în mod tradițional să câștige sprijinul localnicilor este acela că mafia creează locuri de muncă, care deși sunt ilegale reprezintă o sursă de venit pentru oamenii din zonele sărace ale țării. În schimb, când organele judiciare destructurează grupuri infracționale și le „închid” afacerile, acei oameni își pierd slujbele. Reutilizarea bunurilor confiscate în folosul comunităților locale a venit ca o măsură ingenioasă pentru contracararea acestui discurs extrem de puternic și pentru a desface argumentul prin care mafia își asigura suportul unora dintre localnici.

Deși reglementările în acest sens nu sunt lipsite de provocări sau limitări în aplicare, experiența italiană arată posibilități vaste pentru re folosirea bunurilor confiscate în scopuri sociale. Printre exemple se numără transformarea proprietăților confiscate în școli, grădinițe, cantine, adăposturi sociale, centre culturale sau cluburi sportive. De asemenea, unele centre comerciale, terenuri agricole sau fabrici au fost date în folosința comunităților locale, creând locuri de muncă și profit. Există cazuri în care întreprinderi agricole au fost confiscate și redade spre utilizare cooperativelor locale, astăzi acolo sunt produse diverse alimente și apoi vândute în magazinele din Italia.

După cum consemnează un document de lucru ONU, lupta împotriva crimei organizate a căpătat o încărcătură simbolică și socială odată ce a fost cuplată la beneficii directe, palpabile pentru cetățeni, iar încrederea oamenilor în autorități și instituțiile statului a crescut considerabil. Exemplul Italiei arată cum soluțiile creative care caută nu numai să descurajeze criminalitatea, ci și să vină în sprijinul oamenilor, pot aduce rezultate mai bune decât abordările exclusiv punitive.

Wendla Beyer

Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Sechestrate proiect de lege

Ministerul Justiției a elaborat în colaborare cu Ministerul Finanțelor Publice proiectul de lege prin care se propune înființarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Sechestrate. Noua instituție va avea rolul de management a bunurilor sechestrate/confiscate, cu personalitate juridică și va fi în subordinea ministerului Justiției.

Proiectul de lege este practic o transpunere în legislația națională a directivei europene din 2014 în materia confiscării bunurilor. Potrivit ministrului Justiției Robert Cazanciuc, „suntem printre puținele țări europene care avem un ritm accelerat de transpunere a acestei directive, care recomandă înființarea unei structuri specializate în recuperarea bunurilor sechestrate”.

Din documentul supus dezbaterii publice reiese că Agenția are ca funcții principale “de facilitare a urmăririi și identificării bunurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni”; “de valorificare a

bunurilor indisponibilizate în cadrul procesului penal”, precum și “de gestionare a sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni”.

Agenția va prelua atribuțiile Oficiului Național de Prevenire a Criminalității și Cooperare pentru Recuperarea Creanțelor provenite din Infracțiuni în materia schimbului de date pentru identificarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni.

Scopul noii instituții va fi acela de a pune la dispoziția autorităților competente mijloacele necesare pentru a identifica, indisponibiliza, administra și confisca bunurile provenite din săvârșirea de infracțiuni.

Necesitatea acestei Agenții este justificată de către inițiatorii actului normativ prin faptul că în prezent administrarea bunurilor sechestrate revine organelor de cercetare penală, însă acestea nu au un buget și nici elemente de logistică necesare (de ex. parcări pentru autovehicule in-

disponibilizate sau alte spații de depozitare) îndeplinirii rolului de administrator. De asemenea, “nu există o evidență a bunurilor sechestrate, a depozitarului, a locației unde acestea sunt depozitate sau a stării în care se găsesc”.

Facilitarea recuperării creanțelor provenite din infracțiuni este considerată cea mai eficace metodă de prevenire și combatere a criminalității organizate.

Potrivit datelor prezentate în documentul amintit, Agenția va avea următoarele atribuții:

- gestionează și păstrează evidența sumelor de bani care fac obiectul sechestrului
- cooperează cu oficiile de recuperare a creanțelor din U.E. și cu organele judiciare române prin asigurarea schimbului de date și informații
- valorifică bunurile mobile sechestrate
- efectuează formalitățile pentru notarea ipotecară

- ține evidența hotărârilor judecătorești legate de măsura confiscării speciale sau extinse

- dezvoltă și gestionează sistemul informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni, ca sistem unic de monitorizare a bunurilor sechestrate, confiscate și valorificate în cadrul procesului penal

- acordă asistență pentru evaluarea bunurilor sechestrate

Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Sechestrate va avea rolul de facilitator pentru urmărirea și identificarea bunurilor provenite din fapte infracționale, pentru îmbunătățirea recuperării acestora. De asemenea, va valorifica aceste bunuri indisponibilizate și va sprijini organele judiciare pentru utilizarea celor mai bune practici în materia identificării și administrării bunurilor care fac obiectul măsurilor de indisponibilizare.

TIRO - propuneri de amendamente

Proiectul de lege pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Sechestrate a fost supus dezbaterii publice în luna aprilie, pe site-ul Ministerului Justiției. În vederea clarificării unor aspecte din actul normativ, Transparency International România propune o serie de amendamente.

*Propunere modificare: Art. 5. Principiile după care se desfășoară activitatea Agenției sunt legalitatea, confidențialitatea, **transparența, integritatea, autonomia operațională, celeritatea și eficiența.***

Motivare: Considerăm că este necesar ca transparența și integritatea să fie enumerate în lege ca principii esențiale în baza cărora să se desfășoare activitatea Agenției.

*Propunere modificare: Art.6. Agenția este condusă de un director general, numit de către ministrul Justiției, **în urma organizării unui concurs, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi. (...) În termen de 1 lună de la numire, directorul general și director general adjunct supun aprobării Consiliului un plan managerial aferent mandatului.***

Motivare: Organizarea concursului pentru postul de director general, respectiv pentru cel de director general adjunct este obligatorie. De asemenea, recomandăm stabilirea unui termen în care noua conducere va prezenta Consiliului un plan managerial.

*Propunere modificare: Art.12. Agenția își desfășoară activitatea sub coordonarea unui Consiliu, alcătuit din **directorul general al Agenției, câte un reprezentant al Ministerului Justiției, CSM, Parchetului de pe lângă ÎCCJ, DNA, Inspectoratului General al Poliției Române, MFP, ANAF, Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor; precum și 4 reprezentanți ai societății civile.***

Motivare: Prezența unui reprezentant al ONPCSB este necesară în situația în care valoarea bunurilor nu ajunge la totalul sumei care trebuie confiscate. Din cei 4 reprezentanți ai societății civile, 2 vor fi selectați de MJ și 2 de MFP, pe baza unei proceduri aprobate prin HG.

*Propunere introducere articol: **Agenția publică pe pagina de internet lista imobilelor confiscate, împreună cu informații despre caracteristicile acestora.***

Motivare: Pentru asigurarea transparenței și informării corecte a cetățenilor.

Propunere modificare: Art.30 Bunurile imobile confiscate vor putea fi utilizate de instituțiile publice ale administrației centrale și locale sau vor putea fi atribuite în folosință gratuită organizațiilor neguvernamentale care derulează programe de prevenire a infracțiunilor pentru care s-a dispus confiscarea.

Propunere introducere articol: Sumele rezultate din valorificarea bunurilor confiscate vor fi utilizate pentru derularea de programe de prevenție care să limiteze riscurile unor infracțiuni similare pe viitor. În acest scop, o parte din sumă va fi atribuită sub formă de granturi, conform legii, organizațiilor neguvernamentale care derulează programe de prevenire a infracțiunilor pentru care s-a dispus confiscarea.

Motivare: Considerăm că prin cele două prevederi vor putea fi sprijinite organizațiile neguvernamentale care derulează programe de prevenire a infracțiunilor pentru care s-a dispus confiscarea.

Propunere modificare: Hotărârea Guvernului nr. 32/2011 privind desemnarea Oficiului Național de Prevenire a Criminalității și Cooperare pentru Recuperarea Creanțelor provenite din Infracțiuni din cadrul Ministerului Justiției (...) se abrogă în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Motivare: Este obligatorie stabilirea unui termen în care va fi abrogată HG nr. 32/2011 pentru a preveni o situație de vid legislativ. De altfel, toate termenele prevăzute în prezentul proiect de lege trebuie corelate cu termenele care fac Agenția funcțională.

Considerăm că este utilă o clarificare a modului în care Agenția ține evidența sumelor colectate în urma valorificării bunurilor confiscate în procedurile penale. De asemenea, recomandăm ca actul normativ să prevadă termene clare în care instituțiile / entitățile vizate să îndeplinească solicitările menționate în prezentul act normativ.

Știri și evenimente

CAPTEAZĂ CORUPȚIA

- CONCURS INTERNAȚIONAL DE FOTOGRAFIE -

Efectele devastatoare ale corupției sunt greu de ilustrat, dar imaginile sunt un instrument puternic de exprimare. De aceea, Transparency International și Fundația Thomas Reuters derulează concursul de fotografie „Captează Corupția”, prin care invită oamenii să illustreze efectele negative ale corupției în comunitatea lor.

Cele mai bune 10 fotografii vor fi publicate pe paginile de internet ale celor doi organizatori, iar primele trei locuri vor fi premiate. Câștigătorul competiției va primi o excursie la Conferința Internațională Anticorupție (IACC) din Malaezia și un curs de fotojurnalism la Fundația Thomas Reuters. Cursul va combina teoria cu lucrul practic și se va axa pe crearea unui portofoliu demn de publicare pe platforma de știri Reuters.

Termenul limită pentru trimiterea fotografiilor este **21 iunie 2015**

Găsiți aici toate informațiile: http://www.transparency.org/getinvolved/competitions?gclid=CjwKEAjwYsBRCDx6rM1v_uqmsSJAAZgf2qQtfJJTQ6z3_0eU7U0g2JcpvTL5B5Qclr6_0WkqDkgxoCsVzw_wcB

Contribuții :

Wendla Beyer, Georgeta Filip, Olga Popescu

Redactare & Design :

Wendla Beyer

Resurse:

Freedom Legality and Rights in Europe: Six Stories About Reuse on Confiscated Assets in Europe

ONODC, 2014: Open-ended Intergovernmental Working Group on Asset Recovery: The italian experience in the management, use and disposal of frozen, seized and confiscated assets.

Transparency International România, 2015: Raport Național Proceduri de Confiscare Extinsă în România

Ministerul Justiției, Transcript conferință de presă, URL = <http://www.just.ro/MinisterulJusti%C8%9Biei/Ministruljusti%C5%A3iei/Interviurialocu%C5%A3iuni%C5%9Fideclara%C5%A3ii/tabid/71/Default.aspx>

Ministerul Justiției, 31 martie 2015, proiect legislativ, URL = <http://www.just.ro/MinisterulJusti%C8%9Biei/Actenormative/Proiectedeactenormativeaflate%C3%AEndezbatere/tabid/93/Default.aspx>

Ministerul Justiției, 31 martie 2015, expunere de motive, URL = <http://www.just.ro/MinisterulJusti%C8%9Biei/Actenormative/Proiectedeactenormativeaflate%C3%AEndezbatere/tabid/93/Default.aspx>

Transparency International România
Bulevardul Nicolae Bălcescu 21, etaj 2
010044 București, România
telefon +4 031 6606 000 / fax +4 031 6606 006
email: office@transparency.org.ro
www.transparency.org.ro/